משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר
השירות הפסיכולוגי ייעוצי

שיח בכיתות עם החזרה מחופשת סוכות, תשפ"ז

נשות ואנשי חינוך יקרים, ברוך שובכם לכיתות עם תום תקופת החגים.

בשיח החינוכי-רגשי שתקיימו בכיתות עם החזרה מהחופשה, חשוב לקחת בחשבון את ההיבטים הבאים:

הסתגלות

אנו קרובים מאוד למועד פתיחת השנה ורבים מהתלמידים נמצאים עדיין בתהליכי הסתגלות והתמקמות. מתוך כך ולמען האקלים הכיתתי, חשוב להמשיך ולהקדיש זמן לפעילויות היכרות, ביסוס קשרים ותמיכה בתהליך ההסתגלות. לרשותכם – מאגרי כ"ח לפתיחת שנת הלימודים

שיתוף

תלמידים רבים חוו חוויות משמעותיות בחופשה וזקוקים לאוזן קשבת ולשיח תומך, הן כדי לספר על בילויים והתנסויות משמחות (נסיעה, טיול, מפגש חברתי או משפחתי) והן כדי לשתף באתגרים עימם התמודדו (הורה במילואים, מחלה במשפחה, משבר משפחתי). בשיח הכיתתי בתום החופשה חשוב לתת מקום לכל שיתוף, לשאול שאלות כלליות שמזמינות תיאור של חוויות מכל סוג (כלומר, לא רק חוויות חיוביות) לדוגמה:

- מי רוצה לספר כיצד עברה עליו החופשה? אפשר לשתף בחוויה משמחת, או באירוע מאתגר או כל חוויה אחרת.
- מי מעונין לספר על בילוי, אירוע או התנסות אישית או משפחתית?

במידה שתלמיד משתף בהתמודדות אישית או משפחתית חשוב לא להעמיק בשיח מול כל הכיתה, לתת תוקף לתחושותיו ולהמשיך ולשוחח עימו בהמשך היום כדי להקשיב מקרוב לחוויותיו ולעמוד לצידו. ככלל, אין חובה לשתף בכיתה, אך חשוב לשים לב גם לתלמידים שלא שיתפו ולגלות רגישות כלפיהם.

הטיסה מדובאי

בשלהי החופשה התמודדנו עם רגעי פחד ודאגה לנוסעי הטיסה מדובאי. דאגה שהתחלפה בהקלה ובתחושת גאווה על התושייה וגילויי האומץ של הנוסעים והצוות. חלק מנוסעי הטיסה היו תלמידים ואנשי צוות ממערכת החינוך, ואכן צוותי החינוך ברחבי הארץ יצרו קשר מידי עם תלמידיהם ועמיתיהם, שהיו בטיסה, ועמדו לצידם כבר במהלך החופשה, מרגע שובם לארץ.

יתכן שתלמידיכם נחשפו לסיפור ההצלה של מטוס הנוסעים מדובאי לישראל ויעלו את הנושא בשיחה הכיתתית. **במידה שהנושא הוזכר על ידי התלמידים, חשוב להתייחס אליו באופן תואם גיל, מבלי להוסיף מידע שלא עלה מאת התלמידים ומבלי להציף בתיאורים שעלולים לזרוע פחד וחרדה.** בשיח על שאירע יש לקחת בחשבון תלמידים גם תלמידים שטיסותיהם עוכבו או נדחו ותלמידים ממעגלי פגיעה נוספים, ולהתאים את השיח גם לצורכיהם. בנוסף, חשוב לזכור, **בעיקר בגילים הצעירים**, שתלמידים שונים נחשפו לאירוע במידה שונה.

דגשים שחשוב להזכיר במהלך השיח:

- מדובר באירוע יוצא דופן וחריג, ואכן עוד באותו יום ולאחריו יצאו לישראל טיסות מדובאי וממקומות אחרים בעולם וכולן הגיעו בבטחה וללא פגע.
- כוחות הביטחון הישראליים ממשיכים לדאוג לביטחון אזרחי ישראל בארץ ובעולם.
- נוסעי המטוס גילו תושייה ואומץ, פעלו כדי לעצור את הפגיעה ועזרו לטייסים לנחות בבטחה.
- כל נוסעי המטוס חזרו לישראל בריאים ושלמים.

במידה שבכיתתכם לומד תלמיד שהוא או קרוביו היו על הטיסה, חשוב להמשיך ללוותו מקרוב:

- לשוחח באופן אישי עימו ועם הוריו וללוותם לאורך זמן ולעקוב אחר התנהלותם.
- להציע להורים לפנות לשירות הפסיכולוגי חינוכי ברשות לקבלת תמיכה.
- במידה שהדבר נכון לתלמיד, יש לשקול עימו ועם הוריו כיצד נכון לו לספר על שאירע ולשתף את חבריו לכיתה (תוך רגישות למעגלי פגיעה נוספים בכיתה).

יום הזיכרון לאירועי ה-7 באוקטובר

עם שובנו מחופשת החג נציין את יום הזיכרון לאירועי השבעה באוקטובר 2023 ומלחמת התקומה. לרשותכם בשפ"ינט מאגר מסמכי הנחיה וכלי שיח.

כמו תמיד, בכל התלבטות אנא פנו ליועץ או יועצת בית הספר ולפסיכולוגים החינוכיים והיעזרו בהם בתכנון צעדיכם ובעיבוד חוויית החזרה ללמידה בצל אירועי השעה.

בברכת חזרה לשגרה ברוכה ובטוחה ובתפילה לימים של יציבות